

Hold Sammen Om SYDHAVNEN

HSOS TEMAAVIS OM TIPPEN - NR.1 - 1987 PRIS: 3 KR.

Denne avis er skrevet og udgivet af HSOS - Hold Sammen Om Sydhavnen.

Avisen handler mest om Tippen, fordi vi oplever, at Tippen nu bliver truet både af private byggeinteresser og af en kommuneplan som foreslår området anvendt til en mindre beton-

der det heldigt, at dette forsvar for Tippen kan findes her i 1987 - som af EF er udnevnt til miljøår!

Kampen for bevarelsen af Tippen retter sig imod kommunalplanforslaget som er til høring frem til den 31. august 1987. HSOS vil

flertal ved at udlægge Tippen til boligområder glemmer en række hensyn!

Vi tænker på hensynet til lokalbefolkningen - som i 1981 afleverede 12.200 underskrifter på: "Nej til byggeri på de grønne områder." Omkring halvdelen af

der længe har været mangel på daginstitutioner og mangel på fælles udfoldelsesmuligheder; Det være sig teater, udstillingslokaler, biograf eller beboerhus!

Vi tænker på behovet for alternative fritidsmulighe-

SIDE 9

KEMIN AFFALDS DEPOT 101-14

SIDE 10

Denne avis er skrevet og udgivet af HSOS - Hold Sammen Om Sydhavnen.

Avisen handler mest om Tippen, fordi vi oplever, at Tippen nu bliver truet både af private byggeinteresser og af en kommuneplan som foreslår området anvendt til en mindre betonby.

Truslen kommer altså fra stærke kræfter: Såvel visse politikere på Rådhuset som den private kapital ser ens på Tippetens anvendelighed.

HSOS har engageret sig i at forsvare Tippen sådan som den er nu: naturpark og friareal!

Naturpark med et specielt dyreliv, bestående også af sjældne arter og Friareal for kvarterets beboere!

Begge hensyn har ligget os meget på sinde - og vi fin-

der det heldigt, at dette forsvar for Tippen kan finde sted her i 1987 - som af EF er udnævnt til mil-jøår!

Kampen for bevarelsen af Tippen retter sig imod kommunalplanforslaget som er til høring frem til den 31. august 1987. HSOS afleverer en indsigelse imod flere forhold i kommuneplanen, men ikke mindst imod den del af planen, der udlægger Tippen til boligområde. Alle kan aflevere en indsigelse på Rådhuset - Husk det!

Kampen imod kommunalplanforslaget er ikke slut med høringsfristens udløb. Herefter kommer en langvarig debat på Rådhuset, op til den endelige vedtagelse. Vi må udnytte debatmulighederne til det sidste.

Vi finder, at det politiske

flertal ved at udlægge Tippen til boligområder glemmer en række hensyn!

Vi tænker på hensynet til lokalbefolkningen - som i 1981 afleverede 12.200 underskrifter på: "Nej til byggeri på de grønne områder." Omkring halvdelen af underskriverne bor i området - hvilket svarer til langt over 1/3 af befolkningstallet!

Vi tænker på behovet for rekreation, hvor Tippen rummer oplevelsesmuligheder som ingen stadsgartner kan konstruere sig frem til!

Selvgroet natur kan ikke kopieres og det er en værdi som vi i vore dage må kræve værnet af de politisk ansvarlige.

Vi tænker på hensynet til de sociale og kulturelle forhold i Sydhavnen, hvor

der længe har været mangel på daginstitutioner og mangel på fælles udfoldelsesmuligheder; Det være sig teater, udstillingslokaler, biograf eller beboerhus!

Vi tænker på behovet for alternative fritidsmuligheder for børn og unge, hvor HSOS ønsker ihvertfald Støjlepladsen brugt til Børnenes Dyremark.

Til sidst - eksistensen af Sydhavnens velkendte trafikkelvede byder os at sige nej til flere biler.

HSOS er en tværpolitisk lokalforening, som den 28. august har eksisteret i 1 år. HSOS håber at komme igen med en ny temaavis om væsentlige emner for folk i Sydhavnen.

God læselyst!

Grønbroget tudse er en art med stor publikums-værdi. Den har en flot farvetegning, og først og fremmest en udsædvanlig stemme, nemlig en kraftig fløjtende trillen, der kan høres 200-2000 m væk, alt efter forholdene.

Biotopkrav

Om de voksne dyrs biotopkrav kan siges, at de ynder stengårde, havefliser, stenbunker, grusbunker eller andre steder, hvor de kan skjule sig og grave huller. Derudover skal der være soleksponerede partier med ikke for høj vegetation. Der skal være et rigeligt fødeudbud af smådyr og insekter. Tudserne vil ikke have nogen levemuligheder i friserede parkanlæg.

Kravene til ynglevandhullet er især, at vandhullet skal have så lidt og så lav vegetation som muligt. Allerede helst skal en del af bredden være helt uden vegetation. Derudover stilles ikke store krav. Både ferskvand og brakvand kan bruges. Lav vandstand er en fordel.

Kravene til vandhullet er især opfyldt i midlertidige og nygravede vandhuller. Grønbroget tudse har en god spredningsevne og god evne til at udnytte nye ynglemuligheder, så snart de opstår. På den anden side er det også nødvendigt med stabile ynglebestande. Til disse kræves vandhuller med en vegetation, som permanent holdes lav. Det vil i praksis sige vand-

Forekomst i Kalvebodkilen

Grønbroget tudse har været vidt udbredt på strandene fra Amager Fælle til Aflandshage og Ishøj Strand. Strandene kan næsten ingen steder bruges af tudserne mere, på grund af opfyldning, ophør af græsning, og eutrofiering af Køge Bugts vand. I årene 1976-86 er den blevet indrapporteret til atlasundersøgelsen af padder og krybdyr bl.a. fra området Musikbyen-Tippen. Forekomsterne i hele Kalvebodkilen er igennem årene 1983-86 blevet overvåget af Natur og Ungdom vedkonsulenter aflønnet af Hovedstadsrådet. Herved er det konstateret, at bestandene generelt er i tilbagegang og nu mest er ret små. Den største bestand, der nu findes i Kalvebodkilen, er den der yngler på Tippen.

Øvrige udbredelse

Grønbroget tudse er en sydøstlig art, der er sjælden, meget sjælden eller helt manglende i vore nærmeste nabolande. I Danmark er den vidt udbredt, dog mangler den helt i Jylland, og næsten helt på Fyn. De mest livskraftige større bestande har hidtil været at finde på Samsø, Lolland og Bornholm. På Lolland er den gået tilbage, men er så vidt vides endnu ret

Den grønbrogede tudse

Anya - 87

Situationen på Tippen

På Tippen yngler tudserne især ude nær spidsen, hvor der er/var nogle op til 40 cm dybe vandsamlinger. Ynglesuccesen er stor de fleste eller alle år. Derudover høres tudserne i betydeligt antal i Engshaverenden øst for Musikbyen og Gåsebæksrenden vest for Musikbyen. Det har ikke været muligt at afgøre, om tudserne også yngler her

grønning af ynglevandhullerne. Der findes to realistiske metoder til dette: 1) Regelmæssigt gentagne oprensninger med gravemaskine. 2) Afgræsning. Tippen er den eneste lokalitet i Kalvebodkilen, hvor der p.t. er et udtrykt ønske bl.a. om omkringboende om at have græssende husdyr gående. Der græsser i tiden nogle få heste derude, men ikke nok til at holde vegetat-

krav. Både ferskvand og brakvand kan bruges. Lav vandstand er en fordel.

Kravene til vandhullet er især opfyldt i midlertidige og nygravede vandhuller. Grønbroget tudse har en god spredningsevne og god evne til at udnytte nye ynglemuligheder, så snart de opstår. På den anden side er det også nødvendigt med stabile yngelbestande. Til disse kræves vandhuller med en vegetation, som permanent holdes lav. Det vil i praksis sige vandhuller, hvor vegetationen reguleres af en passende, ikke for stor bestand af f.eks. kvæg eller ænder. I Kalvebodkilen har arten i de seneste årtier især overlevet takket være sin evne til hele tiden at finde nye, midlertidige vandhuller, når de opstår. Det mest kritiske punkt nås, når områdets landskaber tildeles deres endelige udformning, og midlertidige vandsamlinger ikke længere opstår. Dette punkt nås snart. Derfor er det vigtigt netop i disse år at sikre nogle ynglevandhuller, der kan fungere stabilt fremover.

bodkilen, er den der yngler på Tippen.

Øvrige udbredelse

Grønbroget tudse er en sydøstlig art, der er sjælden, meget sjælden eller helt manglende i vore nærmeste nabolande. I Danmark er den vidt udbredt, dog mangler den helt i Jylland, og næsten helt på Fyn. De mest livskraftige større bestande har hidtil været at finde på Samsø, Lolland og Bornholm. På Lolland er den gået tilbage, men er så vidt vides endnu ret udbredt. På Samsø og Bornholm er arten i de senere år gået meget voldsomt tilbage, og den er nu en sjældenhed disse steder. Arten findes på adskillige småøer, bl.a. på Saltholm. På Sjælland kendes den især fra Sydsjælland og den sydlige halvdel af Nordsjælland. På Sydsjælland er den formentlig en truet art nu. I Nordsjælland lå tyngdepunktet indtil for nyligt ved Hove vest for Ballerup, men basis-lokaliteten der er nu blevet stærkt forringet. På Vestamager er der nu så vidt vides kun én lokalitet tilbage.

Situationen på Tippen

På Tippen yngler tudserne især ude nær spidsen, hvor der er/var nogle op til 40 cm dybe vandsamlinger. Ynglesuccesen er stor de fleste eller alle år. Derudover høres tudserne i betydeligt antal i Engshaverenden øst for Musikbyen og Gåsebåksrenden vest for Musikbyen. Det har ikke været muligt at afgøre, om tudserne også yngler her (vanskelige undersøgelsesforhold). Skønt det er muligt, at tudserne yngler dér, er spidsen af Tippen det eneste dokumenterede yngleområde. Indtil lidt ind i 1980'erne fandtes tudserne også i "mosen" i nordenden af Tippen, men den er nu tilgroet. At bestanden i hele området er så stor, skyldes nok ikke kun den gode yngelsucces, men også at der er et så stort fourageringssteren, tilmed med mange sprækker og huller, tudserne kan gemme sig i.

Mulighed for bevaring

For at bevare arten i området må man først og fremmest forhindre til-

groning af ynglevandhullerne. Der findes to realistiske metoder til dette: 1) Regelmæssigt gentagne oprensninger med gravemaskine. 2) Afgræsning. Tippen er den eneste lokalitet i Kalvebodkilen, hvor der p.t. er et udtrykt ønske bl.a. om at have græssende husdyr gående. Der græsser i tiden nogle få heste derude, men ikke nok til at holde vegetationen nede på langt sigt. Der er lokale ønsker at få oprettet en "børnenes dyrepark" dér, med forskellige dyr heste, får og geder. Noget sådant vil meg fint passe sammen med den grønbrogede tudse krav til levestedet.

Hvis "mosen" kan bli afgræsset og få sin tidligere skikkelse i, vil tudserne kunne vende tilbage til den så. En etablering af "børnenes dyrepark" vil være en på alle måder lykkelig løsning, forudsat, at dyreparken udformes i samråd med pædekyndige. Hvis Tippen omdannes til et boligområde inrammet af arealer med

klippet græs og blot et mindre parkanlæg ude mod havet, må det forventes, at tudserne vil forsvinde helt fra hele området Musikbyen-Tippen. Minimumskravet til deres overlevelse må være at der bibeholdes ufriserede, men meget gerne afræssede arealer, samt at de lave vandhuller nær Tippens spids holdes i en optimal tilstand. Hidtil er der desværre sket det modsatte - et af de lave vandhuller blev, uden synligt formål, fyldt op med jord i efteråret 1986 - i øvrigt kort efter, at tudsens forekomst her var blevet omtalt på tryk. Der er grænser for, hvor lille et naturareal der er tilstrækkeligt til at bære en levedygtig bestand, og for hvor lille en bestand kan være uden at blive ramt af indavl. Derfor bør der sikres mulighed for, at tudserne stadig kan vandre til og fra andre lokaliteter inden for et par km's radius. Nærmere detaljer om, hvordan dette kan sikres, må læses i rapporterne fra Hovedstadsrådet.

Det er ofte, at vi prøver at bevare sjældne paddearter i små reservater langt væk fra tætbeboede områder, altså bestande, som meget få mennesker nogensinde kommer til at opleve. Her er der for en gangs skyld tale om en art med betydelig publikumsværdi, som findes i en stor bestand klods op ad beboede områder. Netop i år, hvor man har

Den destruktive udvikling skal stoppes !

For at sige det med det samme: at bygge boliger på Tippen er en planlægningsmæssig fejl og en politisk hån imod befolkningen i Sydvestkvarteret! Bydelen skulle efter hvad der bliver sagt, være opstået ved en tilfældighed og haven skulle være anlagt af en privat entreprenør, dengang før der blev ordnede forhold i landet og mens kapitalisterne kunne boltre sig frit til lands og til vands! I dag er der jo styr på tingene, der skal laves kommunalplan og lokalbefolkningen skal høret og først når det er sket, kan entreprenørerne komme til, for vi har dem jo endnu, disse pragtfulde danske handlekraftige mænd! Er det ikke sådan det er? Jo helt bestemt og hvis nogen siger andet er de fulde.....!

Hvorfor er det en politisk hån imod lokalbefolkningen, imod bydelen? Det er det fordi der i bydelen for få år siden blev indsamlet over 12.000 underskrifter på at kræve de grønne områder bevaret. Hvad sker: at et flertal på rådhuset vedtager et forslag, der udlægger det grønne område til

ndt på en forklaring på.

Hvorfor er det en planlægningsmæssig fejl, at bygge moderne betonslum på Tippen? Det er der mange grunde til, vi skal til en begyndelse nøjes med at nævne en: nemlig den, at den eneste grund som planlæggerne har til boligbyggeri på Tippen, er at der er for mange små lejligheder i bydelen. Vi foreslår, at man lægger de for mange små lejligheder sammen og afviser de hen i vejret grunde man giver til at en sammenlægning ikke skulle være praktisk og økonomisk mulig. Der må være grænser for morskaben! Vi foreskår altså en sammenlægning af de små lejligheder til rimelige familieboliger. Så får vi også løst det problem.

Men vi har andre problemer af boligmæssig og social art, som trækker til at blive løst. Her tænker vi på de to - og undskyld udtrykket - ældreboliger vi har i kvarteret, henholdsvis Kongens Enghave og Tranehavegård. Vi mener ikke det kan fortsætte med at gå, at

sende antal ungdomsboliger i kvarteret. Det kunne jo passende være en del af de for små lejligheder, der blev brugt til det. Må vi så også bede om, at få sikret nogle stier til de to skoler, så børnene kan være nogenlunde sikret mod trafikuheld.

Der har i kvarteret været en tendens til dannelse af racistiske ungdomsgrupper og kvarteret mangler faciliteter til unge i deres fritid. HSOS, som udgiver denne avis, har sammen med børnenes Dyremark anbefalet at Stejlepladsen blev udlagt til fritidsaktiviteter for hele kvarteret, og at der til en begyndelse blev opført en stald til børnenes dyr, særligt ponyer, men også andre. Må vi bede om, at planlæggerne lytter til de forslag som lokalbeboerne bringer frem og at vore politikere udviser respekt for den aktivitet der udfolder sig i bydelen.

Det sociale og kulturelle fællesskab i bydelen mangler et centrum. HSOS har foreslået Karens Minde anvendt som beboerhus. Det ligger meget fint ned til Børnenes Dyremark og videre ud til Tippen. Det kunne blive meget attraktivt for hele kvarteret, med bibliotek, teater og musik, aktivitet af en enhver art og måske også et hyggeligt sted, hvor vi kunne gå hen og spise, når vi ikke skal

Det er ofte, at vi prøver at bevare sjældne paddearter i små reservater langt væk fra tætbeboede områder, altså bestande, som meget få mennesker nogensinde kommer til at opleve. Her er der for en gangs skyld tale om en art med betydelig publikumsværdi, som findes i en stor bestand klods op ad beboede områder. Netop i år, hvor man har udgivet bogen "naturen stopper ikke ved bygrænsen", må der være almindelig grund til at indse, at sådan en bestand bør bevares. Angående yderligere og mere detaljerede oplysninger samt de nærmere planer for, hvordan tudsebestandene i Kalvebod-kilen kan bevares, henvises til Hovedstadsrådets rapport om overvågning af paddebestande i 1986. Rapporten er p.t. endnu ikke politisk godkendt, men udkommer forhåbentlig om få uger.

Kåre Fog, Leder af atlasundersøgelsen af padden og krybdyr.

mt og hvis nogen siger andet er de fulde....!

Hvorfor er det en politisk hån imod lokalbefolkningen, imod bydelen? Det er det fordi der i bydelen for få år siden blev indsamlet over 12.000 underskrifter på at kræve de grønne områder bevaret. Hvad sker: at et flertal på rådhuset vedtager et forslag, der udlægger det grønne område til bebyggelse i 5 etager! Synes I det virker tillidsvækkende kære politikere?

Men det er også en hån imod folk, at politikerne accepterer, at havnevæsenet sælger en offentlig affaldsplads til en privat - det være sig byggespekulant eller skomager, i dette tilfælde var det tilfældigvis en byggespekulant! - og på den måde tillader en privat tilegnelse af offentlig ejendom; vi har naturligvis længe vidst at det var konservativ politik, men vi var ikke helt sikre på, at det også var socialdemokratisk, men det ved vi så nu! Hvor DKP står i denne sammenhæng venter vi spæ-

ger. Så får vi også løst det problem.

Men vi har andre problemer af boligmæssig og social art, som trænger til at blive løst. Her tænker vi på de to - og undskyld udtrykket - ældrelioi er vi har i kvarteret, henholdsvis Kongens Enghave og Tranehavegård. Vi mener ikke det kan for sættes med at gå, at institutionalisere livet når det bliver for gammelt til produktionsprocessen! Vi bliver nødt til at bede vore planlæggere om, at begynde forfra og lave et nyt forslag som sikrer at bydelens kvarterer kan blive integrerede boligmiljøer for børn, unge, arbejdsdygtige og gamle. Og sikre at behovet for professionel assistance til børnegruppen og gamlegruppen kan opfyldes uden ydmygende op-hobning.!

For resten har vi også to skoler i kvarteret, og en hel masse skolesøgende børn, som daglig må krydse trafikken og som hendevejen bliver unge, må vi bede om et pas-

bydelen mangler et centrum. HSOS har foreslået Karens Minde anvendt som beboerhus. Det ligger meget fint ned til Børnernes Dyremark og videre ud til Tippen. Det kunne blive meget attraktivt for hele kvarteret, med bibliotek, teater og musik, aktivitet af en enhver art og måske også et hyggeligt sted, hvor vi kunne gå hen og spise, når vi ikke selv gad at lave mad, Biblioteket kunne også flytte dernen. Nu ser det ud til, at flygtningehjælpen skal have rådighed over bygningerne ihvertfald i en periode, men det kan vi også få noget godt ud af, men på længere sigt, må vi se om ikke vi kan få et beboerhus.

De sociale problemer i Sydvest består i manglende muligheder for børn og unge i deres fritid! Det består i de ældres forhold! Det består i alvorlige udviklingsmæssige problemer for unge, som bliver udstødt og danner racistiske og destruktive fællesskaber. Det består endelig i mangel på fysiske muligheder...

ligheder for at være sammen på tværs af alder!

Vi vil have disse problemer løst og vi vil have, at planlæggerne skal lytte til os, når vi nævner disse problemer - og ikke til opportunisten blandt politikerne eller til plattenslagere indenfor byggebranchen.

Vi mener ikke i HSOS at alt i den moderne betonslum handler om hustruvold, omsorgssvigt, uoverensstemmelser mellem børn og forældre, hærværk og lediggang - kort fortalt, alt bag betonmuren er ikke depression og druk! Folk kæmper også der for at få et liv; for at få et perspektiv i deres liv og et fællesskab med andre! Men spørg dem engang om omkostningerne? - om hvor lang vejen er, hvor mange generationer det vil tage inden et betonkvarter har fundet sig selv. Folk der bor der ved det jo. Det gør planlæggerne ikke. Jeg hørte for nylig en arkitekt i radioen diskutere et nyt betonbyggeri og hvor han gav udtryk for, at det var lige ved at han selv havde lyst til at bo i det! Men kan jeg oplyse, han holdt sig i skindet.

At problemerne er der ved alle. Boligsselskaberne har jo også været nødt til at ansætte socialrådgivere til at tage toppen af isbjerget.

Imidlertid er det også rigtigt at de sociale problemer vi kender i den moderne betonslum også eksisterer andre steder - og at det til dels skyldes samfundets og mediernes indretning, at vi ved mere om livet i den moderne betonslum end vi ved om livet i grundejerforeningerne.

De sociale problemer kan ikke længere forklares ved individuelle grunde såsom dovenskab, drikfældighed, løssagtighed osv. I dag ved vi at sociale problemer opstår som følge af samfundsmæssige udviklinger - økonomiske og politiske. Det forhindrer naturligvis ikke visse folk i at forklare arbejdsløsheden ved at påstå at den skyldes dovenskab, men det er dog vist de færreste der tror på den skrøne!

Selv om vi i dag ved at sociale problemer udvikles på grund af en samfundsmæssig udvikling må det ikke forlede nogen til at tro at vi nærmer os en situation, hvor man politisk forebygger sociale problemer opståen. Det er

der ikke tale om. Politikerne kender godt sammenhængen, men tror - vælger at tro - at det vil blive alt for dyrt at forebygge. Politikken styrer efter vækstbegreber og ikke efter kvalitetsbegreber, der er ikke udviklet en computer, der viser, hvor meget der kan spares ved at sikre hvert barn en vuggestueplads med uddannet personale og en ordentlig normering. Men der er til gengæld masser af programmer som viser hvad en mindre lønstigning blandt pædagogerne vil påvirke udenlandsgælden.

Magtapparatet og det politiske system er indstillet på at føre klasseskamp. Hvis der skal sikres en kvalitet i udviklingen er op til brugerne/ de almindelige mennesker.

Dog er det uomgængeligt sikkert at vi vil få mere og mere fritid og derfor bliver en planlægning af boligbyggeri ud fra traditionelle forestillinger om fuld beskæftigelse også fuldstændig vanvittig.

Ligeså vanvittigt bliver det at opfatte fritiden som en tid, hvor man skal sejle i lystyachter i den socialdemokratiske tænkte marina. Fritiden bliver en tid hvor fo-

lk vil opfinde selvstændige aktiviteter og skabe liv og livsmuligheder. Den anden forestilling om at låne penge i banken til en lystyacht for at spejle sig i de andres misundelse er død. Bøgerlig født som den var.

Det bliver nødvendigt at vi som mennesker blander os gevaldigt i planlægningen både af vort arbejdsliv og af vor fritidsliv.

Den destruktive side ved den kapitalistisk udviklede produktionsproces er jo erkendt af mange både som arbejdsskade og som miljøskade. Derfor skal der stilles kvalitetskrav til produktionsprocessen. Den destruktive udvikling skal stoppes.

Den destruktive side ved at putte folk ind i betonkasser i fritiden er også erkendt af mange, både som fysiske plager på grund af indeklimaet og som isolation og manglen på muligheder for selvstændig kreativitet. Derfor skal der stilles kvalitetskrav til boligmiljøet og den destruktive side skal stoppes.

Vi må prøve at gentage det nej som 12.000 mennesker allerede har sagt - måske de hører os dennegang?

Folk der bor der ved det jo. Det gør planlæggerne ikke. Jeg hørte for nylig en arkitekt i radioen diskutere et nyt betonbyggeri og hvor han gav udtryk for, at det var lige ved at han selv havde lyst til at bo i det! Men kan jeg oplyse, han holdt sig i skindet.

vist de færreste der tror på den skrøne!

Selv om vi i dag ved at sociale problemer udvikles på grund af en samfundsmæssige udvikling må det ikke forlede nogen til at tro at vi nærmer os en situation, hvor man politisk forebygger sociale problemer opståen. Det er

byggeri ud fra traditionelle forestillinger om fuld beskæftigelse også fuldstændig vanvittig.

Ligeså vanvittigt bliver det at opfatte fritiden som en tid, hvor man skal sejle i lystyachter i den socialdemokratiske tænkte marina. Fritiden bliver en tid hvor fo-

al indeklimate og som isolation og manglen på muligheder for selvstændig kreativitet. Derfor skal der stilles kvalitetskrav til boligmiljøet og den destruktive side skal stoppes.

Vi må prøve at gentage det nej som 12.000 mennesker allerede har sagt - måske de hører os dennegang?

Karens Minde

Karensminde var oprindeligt en gammel bondegård, indtil lægen Johann Keller tog initiativ til, at der blev oprettet et hjem for hvad han kaldte "uhelbredelig åndsvage".

Huset er bygget i renæssance stil. Der er siden bygget to tilbygninger i form af længer.

I nyere tid har Karensminde's målsætning været "at lære beboerne at benytte deres evner fuldt ud og være mindre afhængig af andre".

I 1980 overgik ejerskabet til Københavns kommune. Bygningerne er ifølge forstanderen utidsvarende til institutionsbrug.

Fredningsstyrelsen har erklæret bygningerne bevaringsværdige.

HSOS har også nedsat en "Karens Minde gruppe"

Vores første plan med Karens Minde var at få et beboerstyret beboerhus.

Vi har i Sydhavnen længe manglet lokaler til kulturelle aktiviteter såsom teater, biograf-mødelokaler, spisehus osv., og vi fandt Karens Minde velegnet til disse formål.

Imidlertid har kommunen nu planer om at udleje bygningerne til Dansk Flygtningehjælp. HSOS bakker selvfølgelig fuldt ud op om integration af flygtningene. Vi må forbedre Sydhavnens beboere på indflytningen og sørge for at flygtningene ikke bliver isoleret, men integreres i vor bydel. Vi har planer om at holde en velkomstfe-

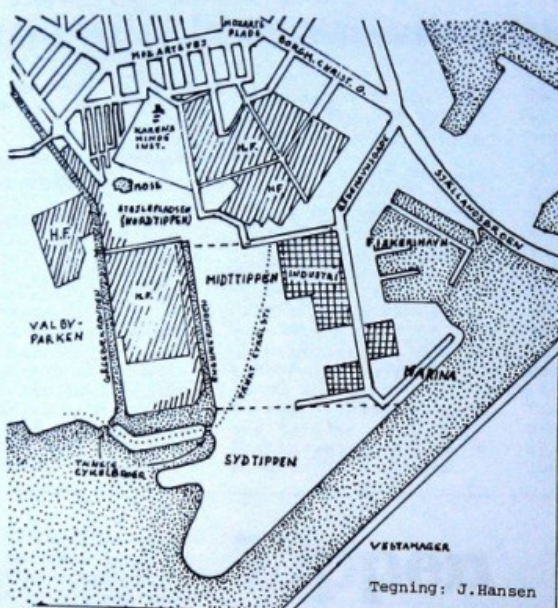
st for dem. Vi vil nedsætte en støttegruppe som vil prøve at undgå integrationsproblemer, og evt. forsøge at få nogle kulturelle aktiviteter op at stå sammen med flygtningene, - både for voksne og for børn - således at områdets børn også kan få et naturligt forhold til flygtninge.

Flygtningehjælpen har lovet et møde med os, men oplyser, at de stadig ligger i forhandlinger med Kbh.s kommune.

Det er HSOS's opfat-

telse af flygtningene skal føle sig velkomne og hjemme i Sydhavnen.

Det kan bl.a. gøres ved at vi får nogle aftner sammen, f.eks. i form af cafe arrangementer.

Tippen

- et åndehul

i byen

Tippen fremstår idag som et tredelt men alligevel sammenhængende areal: - Sydtippen

- Midttippen (Karens Minde-grunden)
- Nordtippen (Stjeppepladsen)

Sydtippen. Området syd for en vest-øst-linie fra Antons tidligere bådehavn til lystbådehavnen (se kortet). Arealen er præget af strandenge med varieret lav vegetation, vandhuller, delvist overvoksede stendynger og et stort slaggebjerg. Her findes det meste af Tippetens spændende dyreliv. Mange fugle opholder sig der i kortere eller længere perioder. Tippetens spændende dyreliv. Mange fugle opholder sig der i kortere eller længere perioder. Andefugle, gåsefugle, vadefugle, rovfugle og andre trækfugle, enten på vej til eller fra Sverige eller Vestamager eller på fure...

Her findes Sjællands (og sandsynligvis hele landets) største koncentration af den sjældne og udryddelsestruede Grønbrogede Tudse. Strandtudsen er hørt på arealet og både grøn frø, butsnudet frø, skruetudse og lille vandsalamander yngler i vandhullerne. Af krybdyr kan nævnes snog og firben, ligesom hugorm er set enkelte gange. Mængden af vilde pattedyr er til gengæld mindre.

Midttippen. Området nord for førnævnte vest-øst-linie og op til Stjeppepladsen. Arealet kaldes af Danbyg for Karens Minde-grunden. Midttippen afgrænses i

vegetation, enge, krat og begyndende skov. En mængde forskellige elmetyper er bemærkelsesværdige, og der findes bl. a. vild æble, tjørnhyld og vilde roser. Vegetationen og det

dertil hørende insektliv tiltrækker en del småfugle, men også her er det især padder som er specielle. I Åen (Enghaverenden) opholder der sig på lune sommeraftener op til flere hundrede grønbrogede tudser og her udspilles tilsyneladende en vigtig del af disse syngende og meget smukke padders parringsritualer.

På Midttippen findes et bjerg opbygget af affaldsslagger fra H.C. Ørstedsværket. Med mellemrum tilføres nye slaggrum og gamle slakker afhentes til industriel brug. Midttippen benyttes af Københavns fiskere som tørreplads for fiskegarn, og heste fra Børnernes Dyremark græsser i den nordlige ende. Disse to dele af Tippen er yndede udflugtsmål.

navnen (se kortet). Arealen er præget af strandenge med varieret lav vegetation, vandhuller, delvist overvoksede stendynger og et stort slaggebjerg.

Her findes det meste af Tippens spændende dyreliv. Mange fugle opholder sig der i kortere eller længere perioder. Tippens spændende dyreliv. Mange fugle opholder sig der i kortere eller længere perioder. Andefugle, gåsefugle, vadefugle, rovfugle og andre trækfugle, enten på vej til eller fra Sverige eller Vestamager eller på fourageringstur. Men navnlig padder og krybdyr er karakteristiske for Tippen.

ne og udryddelsestruede Grønbrogede Tudse. Strandtudsen er hørt på arealet og både grøn frø, butsnudet frø, skruetudse og lille vandsalamander yngler i vandhullerne. Af krybdyr kan nævnes snog og firben, ligesom hugorm er set enkelte gange. Mængden af vilde pattedyr er til gengæld mindre.

Midttippen. Området nord for førnævnte vest-øst-linie og op til stejlepladsen. Arealen kaldes af Danbyg for Karens Minde-grunden. Midttippen afgrænses i vest af Enghaverenden (i daglig tale lorteren) og i øst af industrien. Her er blandet ve-

De lokale fiskere lægger deres garn ud på Tippen, så de kan tørres og blive gået efter i sømmene.

tudser og her udspilles tilsyneladende en vigtig del af disse syngende og meget smukke padders pardannelsesritualer.

På Midttippen findes et bjerg opbygget af affaldsslagger fra H.C. Ørslevs værk. Med mellemrum tilføres nye slagge og gamle slakker afhentes til industriel brug. Midttippen benyttes af Københavns fiskere som tørreplads for fiskegarn, og heste fra Børnernes Dyremark græsser i den nordlige ende. Disse to dele af Tippen er yndede udflugtsmål for bydelens beboere.

Nordtippen. Eller stejlepladsen er det nordligste areal afgrænset af haveforeninger og Karens Minde-institutionen. Området er domineret af græsenge og har i sin nordlige del en mose. Denne mose, som desværre er ved at gro til, er et yndet ynglested for padder og især den grønbrogede tudse. Stejlepladsen bliver især benyttet som tørreplads for fiskegarn og Børnernes Dyremark har her den eneste teaterplads i bydelen, desuden som fest- og teaterplads af bydelens øvrige befolkning.

Endnu sker det, at lastbiler kører ud i Tippens uberørte natur, med eller uden Havnevæsnets vidende, for at komme af med en eller anden last.

Foto: Majpress

Det grønne råd for Hovedstadsområdet

Til
Plandirektoratet
Københavns Rådhus
1599 København V

Indsigelse mod kommuneplanforslaget.

Københavns Borgerrepræsentation har i sit kommuneplanforslag pointeret muligheden for en større byudvidelse på området "Tippen" i Kongens Enghave. Areal-ets ganske enestående beliggenhed i forhold til de omkringliggende rekreative land- og vandområder angives som grundlag for at inddrage området i bymæssig

sammenhæng, d.v.s. B-3 boligområde med tilhørende areal for fritidsformål.

Det grønne råd for Hovedstadsområdet foreslår Tippen bevaret som natur i sammenhæng med Kalvebodkilens øvrige grønne områder, idet arealets særligt varierede kystnatur må anses for enestående. Der er næppe noget andet område i Københavns Kommune, som på så spændende måde forener ufriseret kyst med kanaler, lagune, landtange, moser, høje punkter og bynærhed.

c/o DOF
Vesterbrogade 140
DK 1260 København V

Hertil kommer en koncentration af truede padder, som ikke ses magen i regionen - samt arealets naboskab til det foreløbige EF-fuglebeskyttelsesområde Kalveboderne.

Såfremt Tippen åbnes for offentligheden og forbindes med det eksisterende og planlagte stisystem omkring Kalveboderne, forventer Det grønne råd en meget stor publikumsinteresse for området. I forvejen benyttes Tippen som eskursionsmål af skoler. Indbyggerne i Kgs. Eng-

Tilsluttede foreninger:
Biologforbundet
Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Botanisk Forening
Dansk Ornitologisk Forening
Entomologisk Forening
Geografiforbundet
Natur og Ungdom

11. maj 1987

have, Valby, Hvidovre og andre bydele vil her finde deres nærmeste og formentlig eneste stykke "vild natur" i en tid hvor byens grønne områder er blevet friserede.

Venlig hilsen

Michael B. Grell
Michael B. Grell

Det er egentligt meget lidt der skal gøres for at indrette hele Tippen som et ideelt rekreativt område for både mennesker, dyr og planter. Lidt pleje af naturen er dog nødvendig for at hindre dele af vegetationen i at tage overhånd og for at forbedre menneskers mulighed for at bruge arealet.

Selvom de tre dele naturligt hører sammen (og for den grønbrogede tudse er det absolut nødvendigt at bevare alle tre dele sammenhængende), bør de enkelte stykker nok indrettes lidt forskelligt.

Sydtippen bør fredes som en decideret naturpark uden dog at blive afspærret fra publikum. Kyststrækningen bør dækkes af røl og større natursten for, at skjule murbrokker og beton-

Tippen - en kommende

Et af Tippiens særtilfælde er Anton og hans store båd, som han selv har bygget af gamle olietanke og indrettet til at kunne sejle på "De syv have". Foto: Egon B. Nielsen

hvis der sker betænkelig forurening herfra, men kan ellers overdækkes med jord for at give planter forfæste. Bjerget giver en god udsigt over hele Sydkøbenhavn og kan om vinteren bruges som kælkebakke.

Der skal graves et par ekstra vandhuller til padderne. Specielt for-

Børnenes Dyremark vil hellere end gerne have suppleret deres besætning med får, køer, geuder eller ænder. Vigtigt er det at bevare og udbygge stendyngerne, som er af vital betydning for både krybdyr og padder.

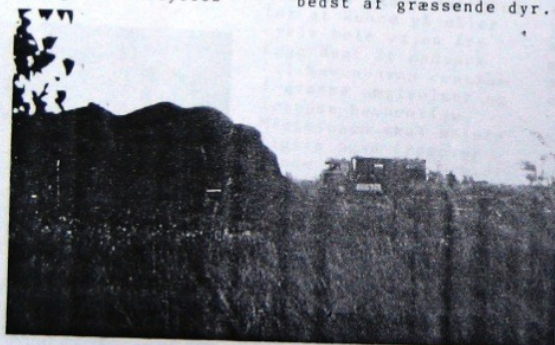
Midttippen bør ligeledes fredes og vedblive

ing. Her opholder en mindre flok af den grønbrogede tudse sig. I forvejen er næsten alle Københavns Åer blevet lagt i rør. Af de største kan i læng nævnes: Åerne under lygten, Ågade, Åboulevarden, Grøndalsparken og det meste af Gåsebækrenden.

I østsiden af arealet vil det være på sin plads at plante en række træer for at skjule industribygningerne. En vigtig ændring af Midttippen er anlæggelsen af en cykelsti fra Fiskerihavnen i nordvest til den nu nedbrændte bro ved Antons bådhavn i sydvest. Broen skal

Selvom de tre dele naturligt hører sammen (og for den grønbrogede tudse er det absolut nødvendigt at bevare alle tre dele sammenhængende), bør de enkelte stykker nok indrettes lidt forskelligt.

Sydtippen bør fredes som en decideret naturpark uden dog at blive afspærret fra publikum. Kyststrækningen bør dækkes af ral og større natursten for, at skjule murbrokker og betonklodser. Eventuelt kan en del af kystens skrænter flades ud og omdannes til sandstrand. En gangsti kan anlægges langs kysten. Slaggebjerget bør flyttes

Slaggebjerget på Sydtippen, som nogen netop nu er begyndt på at fjerne dele af.

Foto: Majpress

Side 6

Et af Tippens særtilfælde er Anton og hans store båd, som han selv har bygget af gamle olietanke og indrettet til at kunne sejle på "De syv have". Foto: Egon B.Nielsen

hvis der sker betænkelig forurening herfra, men kan ellers overdækkes med jord for at give planter forfæste. Bjerget giver en god udsigt over hele Sydkøbenhavn og kan om vinteren bruges som kællebakke.

Der skal graves et par ekstra vandhuller til padderne. Specielt fordi mindst et af vandhullerne i efteråret 86 ulovligt er blevet fyldt op. Plantevæksten omkring vandhullerne bør holdes nede, men dette gøres nemmest og bedst af græssende dyr.

Børnenes Dyremark vil hellere end gerne have suppleret deres besætning med får, køer, geuder eller ænder. Vigtigt er det at bevare og udbygge stendyngerne, som er af vital betydning for både krybdyr og padder.

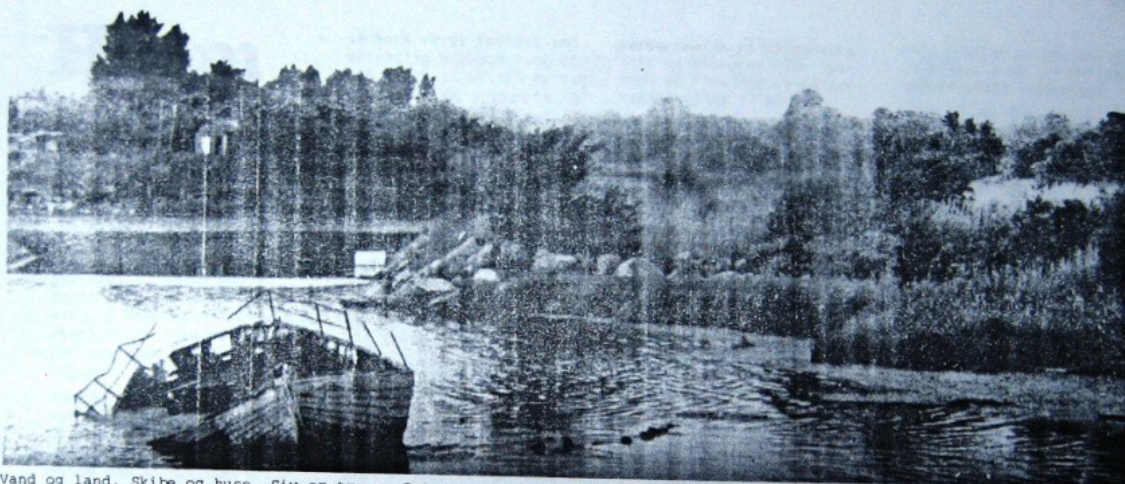
Midttippen bør ligeledes fredes og vedblive med at fremstå som et stykke uberørt natur. Men denne del af Tippen vil være passende at indrette mere direkte efter menneskelige behov. Altså ikke som en park med græsslåning o.s.v. Stisystemet bør udbygges og der kan opsættes bænke og evt. borde rundt omkring. Åen må ikke tildækkes under nogen omstændigheder, men vandet renses bedre før det ledes ud i renden. Da åen fungerer som overløbsrende for Sydhavnens kloaker, vil vandløbet blive fyldt med både menneskeligt affald og diverse kemikalier fra kloaknettet, hver gang der er voldsom regn. Det samme kan iøvrigt siges om Gåsebækrenden på den anden side af Musikbyens haveforen-

nævnes: Åerne under lygten, Ågade, Åboulevarden, Grøndalsparken og det meste af Gåsebækrenden.

I østsiden af arealet vil det være på sin plads at plante en række træer for at skjule industribygningerne. En vigtig ændring af Midttippen er anlæggelsen af en cykelsti fra Fiskerihavnen i nordøst til den nu nedbrændte bro ved Antons bådhavn i sydvest. Broen skal selvfølgelig genopbyg-

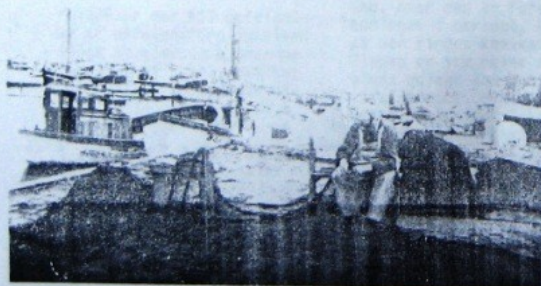

"Guldkysten", kaldes bebyggelsen, som For 15 år siden lå her en hel lille lade to sider af renden. For 5 år siden firserne" er folk begyndt at flytte her.

Vand og land. Skibe og huse. Siv og træer. Det er som at genfinde hele Danmark i miniformat at gå en tur på Tippen idag.
Foto: Majpress

naturpark?

Fiskerne i havnen tæt ved Tippen har fra gammel tid høvd på at bruge området til deres garn. Skal de ca. 50 fiskere tvinges væk fra området?
Foto: Majpress

ges og cykelstien føres videre til Valby Parkens cykelsti. De vil bygge en bro for cykelister over Damhus-

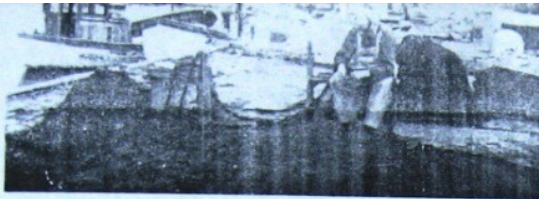
ds-kabsplejen at der finder en hvis afgræsning sted, og dette tilgodeses nemmest, ved at give Børnernes Dyremark optimale muligheder.

Nordtippen eller stejlepladsen er det ideelle sted at indrette faciliteter til de græssende dyr. En længe tiltrængt stald bør bygges og rum til forsvarlig opbevaring af halm, foder o. s.v. Fagfolk har allerede udarbejdet skitser til hvordan alt dette bedst kan gøres. Stalden kan alternativt bygges få meter nord herfor, i forbindelse med de allerede eksisterende staldbygninger på Karens Minde. Dette vil fjerne problemer med kloakering til stalden.

Skibsskrog falder smukkere ind i naturen end betonklodser.
Foto: Majpress

Som det ses, er det meget små midler, der skal til, for at bevare et spændende stykke natur midt i en af Nord-

Fiskerne i havnen tæt ved Tippen har fra gammel tid havd på at bruge området til deres garn. Skal de ca. 50 fiskere tvinges væk fra området?

Foto: Majpress

ges og cykelstien føres videre til Valby Parkens cykelstinet. Da der allerede er vedtaget af Hvidovre kommune og Københavns kommune at man

vil bygge en bro for cykelister over Damhusåen ved rensningsanlægget til Kystagerparken i Hvidovre, vil man således have skabt mulighed for at kunne gå eller cykle hele vejen fra Køge Bugt Strandpark til Københavns centrum i grønne omgivelser og levende havnemiljø. Midttippen skal naturligvis også fremover kunne bruges af fiskerne til tørring af fiskenet. Fiskerihavnen og alle de aktiviteter der udspiller sig der, er en vigtig del af Københavns liv og med til at give storbyen karakter.

Fiskerne selv har gentagne gange givet udtryk for, at byggeri på Tippen vil betyde nædestødet for dette erhverv i hovedstaden og tab af de 400 arbejdspladser som findes her i det mindste i højsæsonen.

Som før nævnt er det af stor betydning for lan-

iteter til de græssende dyr. En længe tiltrængt stald bør bygges og rum til forsvarlig opbevaring af halm, foder o. s.v. Fagfolk har allerede udarbejdet skitser til hvordan alt dette bedst kan gøres. Stalden kan alternativt bygges få meter nord herfor, i forbindelse med de allerede eksisterende staldbygninger på Karens Minde. Dette vil fjerne problemer med kloakering til stalden. Mosen må pga. sin store vigtighed for det vilde dyreliv bevares og renses ud. Overvoksning og ubetænksomme dumpninger af affald er ved at kvæle dette enestående ynglested. Der må endnu engang understreges betydningen af at bevare mosen, åen og Sydttippens vandhuller som et sammenhængende hele.

Skibsskrog falder smukkere ind i naturen end betonklodser. Foto: Majpress

Som det ses, er det meget små midler, der skal til, for at bevare et spændende stykke natur midt i en af Norduropas største byer, og samtidig danne et vigtigt led i en kæde af rekreative områder ved kyst og havn.

Udover at sikre en på længere sigt fornuftig brug af hovedstadens kyststrækning, vil bevarelsen af Tippen som vild natur skabe en bedre luftfornyelse i hele København.

som er opstået langs lorteren. le landsby, med en bro, som forbandt iden var det hele væk, men i "fattig- te herud igen. Foto: Majpress

Aftenstemning - frøerne kvækker i lorteren. Foto: Majpress

Hvem ejer tippen?

Her skal vi nøjes med at konstatere, at Københavns Havn og Københavns kommune åbenbart er enige om, at der skal bygges boliger på Tippen!

Københavns Havn har nemlig som allerede nævnt lejet Tippen ud til Entreprenør Axel Juhl-Jørgensen for den nette sum af 400.000 kr. om måneden - mod at denne får forkebsret til området!

Baggrunden for Havnevesenets dispositioner fremgår nok af følgende oplysning fra årsberetning 1985:

"I 1985 er der til opfyldelse af pensionsforpligtelsen solgt arealer og ejendomme for 36,8 mill.kr., hvilket har medført en ekstraordinær driftsindtægt på 33,6 mill.kr., jfr. note herom.

I perioden 1.1.86 - 31.3.86, er der solgt arealer og ejendomme for yderligere 137,7 mill.kr., således at der pr. 31.3.86 er solgt arealer og ejendomme for ialt 174,5 mill.kr. til opfyldelse af pensionsforpligtelserne."

På et borgermøde om kommunalplanforslaget udtalte byplanchef Knud Rasmussen, at han var af den opfattelse, at Tippen skulle have

så have været fortsat som offentlig ejendom - og at han efter at prisen på byggegrunden var blevet så høj - som de 400.000 kr. i leje lader formode - ikke længere var overbevist tilhænger af at udlægge Tippen til boligformål!

Desværre - vi må nok regne med, at det er Havnevesenet der ejer Tippen - og nu hvor de tjener penge ved at udleje den, har den da også fået et matrikelnummer og er blevet til rigtig dansk landjord!

Men tilbage står alligevel et spørgsmål nemlig: Hvem har givet Havnevesenet skøde på Tippen?

Spørgsmålet om hvad Tippen skal bruges til er ikke afgjort endnu!

Oprindeligt var området en del af Kalvebodløbet, som så er blevet brugt som losseplads og opfyldt med affald af forskellig art. I dag, hvor der er foretaget boringer i området, ved vi, at der findes kemikalier og Tippen er som nævnt andetsteds udlagt som kemikalieaffaldsdepot. Men gennem at drive lossepladsvirksomhed kom Københavns Havnevesen i besiddelse af et større jordareal - Kalvebodløbet blev forvandlet til privat ejendom. Der er penge i lortet!

Hvem er Københavns Havnevesen? Ja i årsberetningen for 1985 siger Københavns Havn følgende om sig selv:

Københavns Havnevesen er en selvejende koncern med ialt 486 medarbejdere. Koncernens målsætning er at betjene og vdr. den hede...

værts trafik på Københavns havn og erhvervslivet iøvrigt på rimelige og konkurrencedygtige vilkår.

Københavns Frihavns- og Stevedoreselskab A/S, som driver stevedorevirksomhed og pakhuse i Københavns Frihavn, indgår som et 100% ejet datterselskab i koncernen."

Denne oplysning rejser i midlertid flere spørgsmål end den besvarer, især synes det kompliceret at ud-

rede gransen mellem det offentlige - og det private erhvervslivs interesse!

Hvad er det for en formålsparagraf havnevesenet forfølger, når det udlejer Tippen til Entreprenør Axel Juhl-Jørgensen?

Det kan nok være lidt vanskeligt at besvare og meget klogere bliver man ikke ved at studere fortegnelsen over bestyrelsesmedlemmer i den selvejende koncern - eller gør man?

Københavns Havnebestyrelse

Navn	Stilling	År
Gunnar A. Lustrup	Formand for havnebestyrelsen Overpræsident i København	1964
Egon Weidekamp	Overborgmester i København	1959
Mogens Munk	Formand for Københavns Frihavns- og Stevedoreselskab A/S's bestyrelse Næstformand for havnebestyrelsen	Grosserer-Societets Komite 1978
J. L. Haick	Departementschef i Ministeriet for offentlige arbejder	1977
Eilhardt Madsen	Havnemester	Københavns Borgerrepræsentation 1980
Hagen Hagensen	Landsretssagfører	Folketinget 1982
Åge Rask-Pedersen	Adm. direktør for Rask-Pedersen & Dalsgaard A/S	Grosserer-Societets Komite 1984
Hans Duborg	Departementschef i Industriministeriet	Industriministeren 1984
Birger Leih	Fragsdirektør i DFDS A/S	Danmarks Rederiforening 1984
Jørn Hansen	Direktør i A/S Em. Z. Svitzer	Danmarks Rederiforening 1986
F. W. Brandt	Direktør i Hestia Danmark A/S	Industrirådet 1986
John Pedersen	Direktør i NOVO Industri A/S	Industrirådet 1986
Ole Steen Larsen	Civilingeniør	Folketinget 1986
Bente Nielsen	Cand. Agro	Folketinget 1986
Tove Lindbo Larsen	Forhansværende minister	Folketinget 1986
Elsebeth Lunding	Sekretær	Københavns Borgerrepræsentation 1986
Gunnar Blarck	Borgmester i København	Københavns Magistrat 1986
Sv. Dalmer Nielsen	Havnemester i Københavns Havnemesteren	Tjenestemand og funktionærer 1986
Sv. Erik Pedersen	Specialarbejder	Håndværkere og arbejdere 1986

86, er der solgt arealer og ejendomme for yderligere 137,7 mill.kr., således at der pr. 31.3.86 er solgt arealer og ejendomme for ialt 174,5 mill.kr. til opfyldelse af pensionsforpligtelserne."

På et borgermøde om kommunalplanforslaget udtalte byplanchef Knud Rasmussen, at han var af den opfattelse, at Tippen skulle have været eksproprieret - alt-

fordi et større jordareal - Kalvebodløbet blev forvandlet til privat ejendom. Der er penge i lortet!

Hvem er Københavns Havnevesen? Ja i årsberetningen for 1985 siger Københavns Havn følgende om sig selv:

Københavns Havnevesen er en selvejende koncern med ialt 486 medarbejdere. Koncernens målsætning er at betjene og yde den bedst mulige service til den sø-

		Danmarks Rederiforening	
F.W. Brandt	Direktør i Nestlé Danmark A/S	Industrirådet	1986
John Pedersen	Direktør i NOVO Industri A/S	Industrirådet	1986
Ole Steen Larsen	Civilingeniør	Folketinget	1986
Bente Nielsen	Cand. Agro.	Folketinget	1986
Tove Lindbo Larsen	Forhenværende minister	Folketinget	1986
Eisebeth Lundin	Sekretær	Københavns Borgerrepræsentation	1986
Gunnar Starck	Borgmester i København	Københavns Magistrat	1986
Sv. Dolmer Nielsen	Havneassistent i Københavns Havnevesen	Tjenestemænd og funktionærer	1980
Sv. Erik Pedersen	Specialarbejder Københavns Havnevesen	Håndværkere og arbejdere	1982

Kampen om tippen år for år

Der var musik igaden i foråret, da beboerne og fiskerne fra Sydhavnen fortalte resten af bydelen om de problemer, som alle står overfor. På mødet i Medborgerhuset den efterfølgende uge, var der stuvende fuldt og god debat.

Side 8

1979:

Egon Weidekamp bebuder, at motorvejsforbindelsen fra Vestamager ind til centrum vil blive ført over Tippen. SF foreslår naturpark og fredning, bakket op af bl.a. lokalrådet, haveforeningerne og fiskerne.

1980:

Weidekamp foreslår sammen med Kooperativ Byggeindustri 2.000 lejligheder på Tippen (motorvejsforbindelsen skrinlagt).

1981:

Haveforeningen Frederikshøj og bundgarnsfiskerne: Syd-Vest afleverer 12.200 underskrifter, der er indsamlet på: Nej til byggeri på de grønne områder i Syd-Vest.

Beror alle haver i Syd-Vest både helårsbeboere og sommerbeboere. Beror fiskernes erhvervs-muligheder.

1982:

Nordisk Herpetologisk Forening foreslår Tippen fredet, men Naturfredningsforeningen finder stadig en fredningssag urealistisk p.g.a. det forventede erstatningskravs ubetalelige størrelse.

1983:

Elkraft får lov at deponere kulslagger på Tippen.

1984:

Efter klage fra Nordisk Herpetologisk Forening over slaggerdeponeringen henstiller Miljøstyrelsen til Hovedstadsrådet og Køben-

Børnenes dyremark

Vi er en gruppe børn og unge som kæmper for at bevare Tippen og den gamle stejleplads. Kommunen og Danbyg har dog andre planer med dette skønne naturområde, de har nemlig fået den fikse ide at bygge omkring 2000 lejligheder i 12 etagers betonklodser samt veje, indkøbscentre og hvad der ellers høre til.

Vi går istedet ind for at få oprettet en dyremark på området så kvarterets beboere kunne have glæde af hinanden, dyrene og naturen. Kvateret er totalt underforsynet med tilbud og aktiviteter hvilket giver

sig udslag i kedsomhed som tit er roden til kriminalitet, druk osv. Derfor er det ikke alene dyremarken vi kæmper for men for de unges ret til selvstændigt at kunne udfolde sig og skabe til gavn for hinanden.

Vi har skrevet til Kommunen og politikerne men de overser os fuldstændig. Derfor har vi selv taget initiativet til at skaffe os udfold-

elsesmuligheder ligesom BZerne skaffer boliger i spekulan-

ternes tomme huse. Vi vil heller ikke være tilfældige brikker i Axel Juhl Jørgensen og kommunens matadorspil. Har børn og unge ingen ret til medbestemmelse? Vi gir' aldrig op og vi opfordre alle børn og unge til at gå med i kampen. Desuden er vi med i HSOS som også har nedsat en voksen-gruppe til støtte for Børnenes dyremark. Hvis du også er en af dem der høre naturens dødsskrig, de grønbrogede tuders sidste kvækken og børn og unges kalden på udfoldelses muligheder, så ring eller skriv til vores kontakt person:

Lene Smed
Havebyen
Mozart lo
2450 SV
01164491

Vi ønsker nærbutikkerne bevaret!

Med et kæmpe byggeri på Tippen, skal der ikke meget fantasi til at forestille sig hvordan det kan udvikle sig for mange af vore nærbutikker her i Sydvest. For med et byg-

også skyde et storcenter op. Danbyg påtænker bygning af et storcenter i forbindelse med boligbyggeriet. Det indebærer en ret lille sandsynlighed for at lokal forretninger-

Foto: Majpress

nærbutikkerne bevaret!

Med et kæmpe byggeri på Tippen, skal der ikke meget fantasi til at forestille sig hvordan det kan udvikle sig for mange af vore nærbutikker her i Sydvest. For med et byggeri af det format, 1800 boliger, vil der

også skyde et storcenter op. Danbyg påtænker bygning af et storcenter i forbindelse med boligbyggeriet. Det indebærer en ret lille sandsynlighed for at lokal forretningerne får del i handlen fra et evt. storbyggeri.

Derfor mener vi ikke at det kan være et klokkerent ja til byggeri at Handelsstandsforeningen gir. Da mange af de handlende bliver ramt på den måde, at handlen vil få fra lokal butikkerne til et storcenter.

havns kommunes miljøkontrol, at de grønbrogede tuders levevilkår sikres og forbedres på Tippen.

1986:

Axel Juhl-Jørgensens Danbyg Totalentreprise fremlægger projekt for 1.800 lejligheder på Tippen, i op til 12 etager (højere end Rundetårn), fordelt på 30 betonblokke, med lystbådehavn fortrinsvis for bebyggelsens ca. 5.000 beboere og andre sportsfaciliteter.

Kommunalplanforslag for København udlægger Tippen til boligområde med rammebetegnelse B3 (Etageareal 5 - bebyggelsesprocent 110).

Naturfredningsforeningen søger Tippen fredet i sammenhæng med Vestamager. HSOS - Hold Sammen Om Sydhavnen dannes. Foreningen

ønsker at sikre stejlepladsen til fritidsaktiviteter kaldet for Børnenes Dyremark og endelig ønsker man Tippen udlagt som friareal og naturpark.

1987:

Danbyggs månedlige betaling for forkøbsretten til Tippen, som ejes af Havnevesenet, fordobles til 400.000 kr.

Hårdt slag mod økonomien i Danbys plan at hverken Weidekamp eller boligministeren vil lade byggegiganten slippe for at udbyde arbejdet med projektet i fri licitation (ellers kunne Danbyg selv have presset de deltagende bygge- og håndværksfirmaer i pris og få dækning for bl.a. de enorme udgifter på forkøbsretten). Lokalrådet siger nej tak til Danbyggs første for-

slag om 1.800 lejligheder, og lokalrådet tilføjer, at et mindre byggeri vel er urealistisk (p.g.a. økonomien hos Danbyg).

Der opdages store mængder giftstoffer på Tippetens undergrund, og området bliver officielt erklæret for

kemikalieaffaldsdepot. Byggeri kan ikke ske før giftproblemerne er løst!

Danmarks førende paddeekspert erklærer, at Tippen er Sjællands største ynglested for den sjældne grønbrogede tudse.

Naturfredningsforeningen, Hovedstadsrådet, Friluftsrådet og Miljøministeriet bliver enige om et fredningsforslag, der omfatter den sydligste halvdel af Tippen sammen med Vestamager. (Fredningsnævnet skal formelt give den endelige godkendelse).

Foto: Majpress

Kemikalieaffaldsdepot 101-14

Som bekendt er der mange andre grunde til ikke at bygge på Tippen end bevaring af den spændende natur. En af de væsentlige årsager til at der slet ikke bør være boliger på området - hverken Aksel Juhl Jørgens kæmpeprojekt eller et mindre - er den udtalte forurening af Tippen. Problemet er så stort, at Miljøkontrollen har været nødt til at stemple Tippen som et kemikalieaffaldsdepot og har givet arealet det officielle navn: kemikalieaffaldsdepot nr. 101 - 14.

Tippen er opstået over to perioder. Fiskerihavnen i det nord-østlige hjørne af halvøen med de ti små veje hen til Bådehavns-gade blev skabt ved opfyld i 40-erne og lå færdig i 1948. Resten af Tippen blev fyldt op i perioden 1962 - 77 begyndende i nord-øst og gradvist bredte Tippen sig syd og vest-
over.

Materialet som blev brugt til opfyld skulle egentligt have været jord fra anlægsarbejder i København og brokker fra nedrivninger. Jorden nederst og brokkerne overst. Havnevesenet, som kvit og frit havde fået overdraget den del af befolkningens kyst og hav, tjente mange penge på opfyldningen ved at opkræve afgift for hver læs der blev afleveret. Men det var umuligt for

ordentligt. Ifølge arbejderne var adskillige af de læs med ubestemmeligt indhold de modtog af højst tvivlsom karakter. Ulækkert stinkende og olieglinsende. En bræmme af en stor portion særligt ubehageligt mudder nægtede hårdnakket at lade sig tildække og bredte sig skummende og stinkende sydvest-over skubbet foran de nye

blev dumpet derude, men man ved, at det langt fra kun var de tilladte vognmænd, som læsede af ude i Kølvebodfarvandet. Hvor mange virksomheder har benyttet muligheden for her nemt og diskret at kunne komme af med ubehagelige affaldsstoffer? Som mange daværende lokalbeboere ved, har der i hele perioden desuden fundet ulovlige

sende tønder med mystiske væsker. Arbejderne på den voksende halvø kunne næste dag ikke gøre andet end at dække nattens "høst" til med jord. Dengang var man jo slet ikke på samme måde som idag klar over den forgiftningsrisiko som derved opstod på længere sigt. Men i tidens løb er Tippen blevet forurenet på mange andre måder.

SAGEN

Genpart

Københavns Magistrats 5. afdeling
Miljøkontrollen

Miljøstyrelsen
Affaldskontoret
Strandgade 29
1401 København K

MILJØKONTROLLEN
1987-03-23
Dokument 5

Dato 11 MRS 1987

Vedgrænsede kemikalieaffaldsdepoter i Københavns kommune. Spedltags-
vej m.fl. omstruktureret samt matr.nr. 390 m.fl.,
Kongens Enghave kvarter.

Magistratens 5. afdeling, Miljøkontrollen ønsker hermed at indbe-
rette ovennævnte område som et kemikalieaffaldsdepot.

Arealet, der i 1981 blev indberettet til hovedstadsrådet som
fyldplads er godkendt hertil før 1. oktober 1974. Fyldpladsen er
godkendt til Jordfyld (byfyld) samt mindre mængde bygningsaffald
og er opfyldt i perioden 1962-1977.

I forbindelse med geoteknisk undersøgelse henholdsvis syd og
nord for Spedltagsvej er der 2 steder konstateret sortfarvet og
ildelugtende fyld i 3,5-4 m's dybde. Forureningen, der er bekræf-
tet som "olieprodukter" er påvist i støjseleksionsordenen 1000-2000
ppm og indeholder bl.a. de i vedlagte bilag anførte komponenter.
Det nye depot har i Københavns kommune fået nr. 101-14.

I perioden 1962 - 77 begyndende i nord-øst og gradvist bredte Tippen sig syd og vest-
over.

Materialet som blev brugt til opfyld skulle egentlig have været jord fra anlægsarbejder i København og brokker fra nedrivninger. Jorden nederst og brokkerne overst. Havnevæsenet, som kvit og frit havde fået overdraget den del af befolkningens kyst og hav, tjente mange penge på opfyldningen ved at opkræve afgift for hver læs der blev afleveret. Men det var umuligt for arbejderne som skulle fordele materialet at kontrollere de mange tusinder af vognlæs

ordentligt. Ifølge arbejderne var adskillige af de læs med ubestemt indhold de modtog af højst tvivlsom karakter. Ulækkert stinkende og olieglinsende. En bræmme af en stor portion særligt ubehageligt mudder nægtede hårdnakket at lade sig tildække og bredte sig skummende og stinkende sydvest-over skubbet foran de nye læs.

Ingen har idag overblik over hvad der i løbet af opfyldningen

blev dumpet derude, men man ved, at det langt fra kun var de tilladte vognmænd, som læssede af ude i Kalvebodfarvandet. Hvor mange virksomheder har benyttet muligheden for her nemt og diskret at kunne komme af med ubehagelige affaldsstoffer?

Som mange daværende lokalbeboere ved, har der i hele perioden desuden fundet ulovlige dumpninger sted efter fyraften. Selv om nat-ten er lastbiler set adskillige gange aflæs-

sende tønder med mystiske væsker. Arbejderne på den voksende halvø kunne næste dag ikke gøre andet end at dække nattens "høst" til med jord. Dengang var man jo slet ikke på samme måde som idag klar over den forgiftningsrisiko som derved opstod på længere sigt.

Men i tidens løb er Tippen blevet forurenet på mange andre måder. Autoophuggere og andre lokale småvirksomheder har tømt spildolier og lignende både i åen og

Hvem er HSOS

HSOS blev stiftet af beboere i Københavns Sydvestkvarter i august 1986, i erkendelse af af hverken folke-ting, Københavns overborgmester, bogerrepræsentation eller lokalråd er istand til at varetage kvarterets interesser i kampen mod krisetidernes mange trusler og overgreb. Erfaringen siger os, at al god forandring kommer nedefra, når hverdagens almin-

delige mennesker tager fremtiden i egne hænder og bruger den styrke, der ligger i at vi er de mange.

Sydhavnen er på godt og ondt en del af storbyen. Og vi har båret vores del af de byrder, hele den københavnske befolkning har måttet tåle under Årtiers menneskefjendske nedskærings- og krisepolitik. Dertil

er vores kvarter plaget af en næsten fuldstændig mangel på planlægning, der kunne imødekomme befolkningens ønsker og behov. Tværtimod er kvarteret i Årtier blevet forsovet og misbragt af Københavns bystyre med sociale, miljømæssige og masser af andre problemer til følge.

Beboerne, fiskerne og andre daglige brugere af kvarteret har mange gange protesteret mod denne udvikling gennem underskritisam-

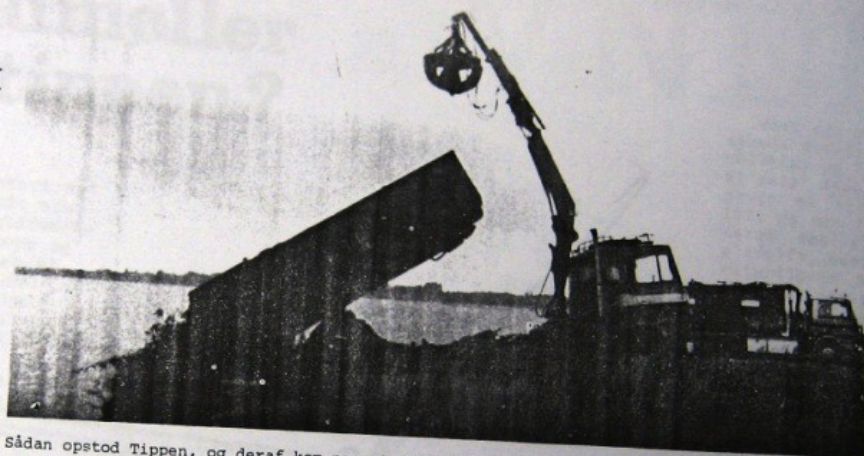
linger og andre aktioner, som faktisk nogen gange har tvunget kommunen til at ændre planer.

Weidekamp, Axel Juhl Jørgensen og boligselskabet Lejerbos byggespekulation på Tippen, motorgadeindføring lige nedenunder flere tusinde beboeres vinduer, kommunens blanke afslag på de unges forslag om en Bernenes Dyremark er aktuelle eksempler på bogerrepræsentationens fejlslagne politik.

direkte på jorden. En
mængde sporvogne og
togvogne har været
brændt af med det re-
sultat, at enorme mæng-
der af hjulfedt og lig-
nende har blandet sig
med aske fra maling
osv. og har snasket
jorden ind til et sli-
met ælte. Sporvogns-
skinnerne fra byen blev
skrabet rene og snavset
fra dem læsset af på
Tippen. Sne fra gaderne
er i mange år blevet
af læsset efterladende
sig bjerge af affald
fra biler. H.C. Ør-
stedsværket har fået
kort store mængder af
affaldsslagger fra for-
brændingen ud på områ-
det. Fra disse slag-
gebjerge er der sket en
betydelig udsivning i
tidens løb.

HSOS har flere gange
krævet, at Miljøkon-
trollen griber ind el-
ler i det mindste un-
dersøger forholdene på
Tippen. Vi har haft en
del møder og brevveks-
ling med Miljøkontrol-
len og forsøgt at sætte
os godt ind i problema-
tikken. Den 11. marts
1987 indberettede Mil-
jøkontrollen Tippen som
kemikalieaffaldsdepot
med nummeret 101 - 14.

Danbyg er af lovgiv-
ningen tvunget til at
lade undergrunden un-
dersøge og har derfor
ansat et privat firma,
Geoteknisk Institut,
til at analysere jord-
prøver fra borehuller.
Industriarealerne på
Tippen er også spora-
disk blevet undersøgt
af firmaet Cowi-consul.
Der har nu i flere må-
neder ligget rapporter
fra disse firmaer, men

Sådan opstod Tippen, og deraf kom navnet. Men det sker stadig - ukontrolleret/Foto: Majpress

med bl.a. tungmetaller
og en lang række skade-
lige organiske opløs-
ningsmidler af gruppen
aromatiske carbo-hydri-
der f.eks. benzener,
toluener, xylener, fe-
noler, naftalener og
anthracener. Havnevese-
net har været nødt til
at købe en industri-
grund på Tippen tilba-
ge, da køberen ikke
ønskede at bygge indu-
stri på grunden. Men
Aksel Juhl Jørgensen og
nogle socialdemokrati-
ske ledere ønsker sta-
dig at bygge boliger
for mennesker.

Ifølge Geoteknisk
Institut vil det være
meget svært at fjerne
alle giftstofferne som

ofte ligger dybt, og
forsøg herpå vil være
forbundet med sundheds-
fare. Det virker ikke
særligt betryggende, at
man foreslår tykke gul-
ve og membraner under
eventuelle huse, for at
begrænse mængden af
skadelige dampe.

HSOS mener, at det er
uansvarligt, at opføre
boliger på et så belas-
tet kemikalieaffalds-
depot og ønsker under
alle omstændigheder at
forureningen af Tippen
reduceres på meget som
overhovedet praktisk
muligt.

Men selvom det er
sundhedsfarligt at bo
fast og have lejeplads
ovenpå et kemikalieaf-

faldsdepot, må det
trods alt være mindre
farligt, at gå eller
cykle en tur tværs hen-
over arealets natur
engang imellem.

De eksisterende rap-
porter om forureningens
omfang må kræves of-
fentliggjort. Flere og
mere omhyggelige under-
søgelser må foretages
af boreprøver taget de
rigtige steder. Desuden
mener HSOS, at det
fremover ikke bør være
et privat firma ansat
af Danbyg men uvildige
eksperter, som skal stå
for undersøgelserne -
både valg af boreste-
der, analyser og kon-
klusion.

Tippen er et stille grønt område, et fredeligt
reservat, hvor mange dyr kommer og går...

Wiedekamp planlægger bebyggelsen på
Tippen... - men der er mange imod det!

Tiden vil vise, hvad der sker. Lad os protestere
mod byggeriet, så Tippen forblives
som den er!

med nummeret 101 - 14.

Danbyg er af lovgivningen tvunget til at lade undergrunden undersøge og har derfor ansat et privat firma, Geoteknisk Institut, til at analysere jordprøver fra borehuller. Industriarealerne på Tippet er også sporadisk blevet undersøgt af firmaet Cowi-consul. Der har nu i flere måneder ligget rapporter fra disse firmaer, men det er meget svært, at få fat i rapporterne.

Desværre viser disse undersøgelser, at der er tale om en udbredt forurening af Tippet

nogle socialdemokratiske ledere ønsker stadig at bygge boliger for mennesker.

Ifølge Geoteknisk Institut vil det være meget svært at fjerne alle giftstofferne som

forureningen af Tippet reduceres på meget som overhovedet praktisk muligt.

Men selvom det er sundhedsfarligt at bo fast og have lejeplads ovenpå et kemikalieaf-

remover ikke der være et privat firma ansat af Danbyg men uvildige eksperter, som skal stå for undersøgelserne - både valg af boresteder, analyser og konklusion.

Tippet er et stille grønt område, et fredeligt reservat, hvor mange dyr kommer og går...

Wiedekamp planlægger bebyggelsen på Tippet... - men der er mange imod det!

Tiden vil vise, hvad der sker. Lad os protestere mod byggeriet, så Tippet forbliver som den er!

Foto: Karsten K. Lauridsen

Morgendagen kan bringe nye trusler og over-

greb, for kommunens nedskærings- og krise-

felttog mod den københavnske befolkning er på ingen måde slut. Vi vil ikke betale krisen med ringere levevilkår og miljø!

HSOS er kvarterets egen selvskabte organisation i kampen mod forringelser og angreb på kvarteret, for bedre levevilkår. HSOS har siden sin start haft meget stor opbakning i kvarteret. vores møder, gadeaktioner og fester har været særdeles velbesøgt og varmt modtaget. Vi har kontakt med andre

gode kræfter i byen, og vil varmt medvirke til yderligere samling og samarbejde mellem græsrodderne. Kampen er den samme overalt - og enighed giver styrke.

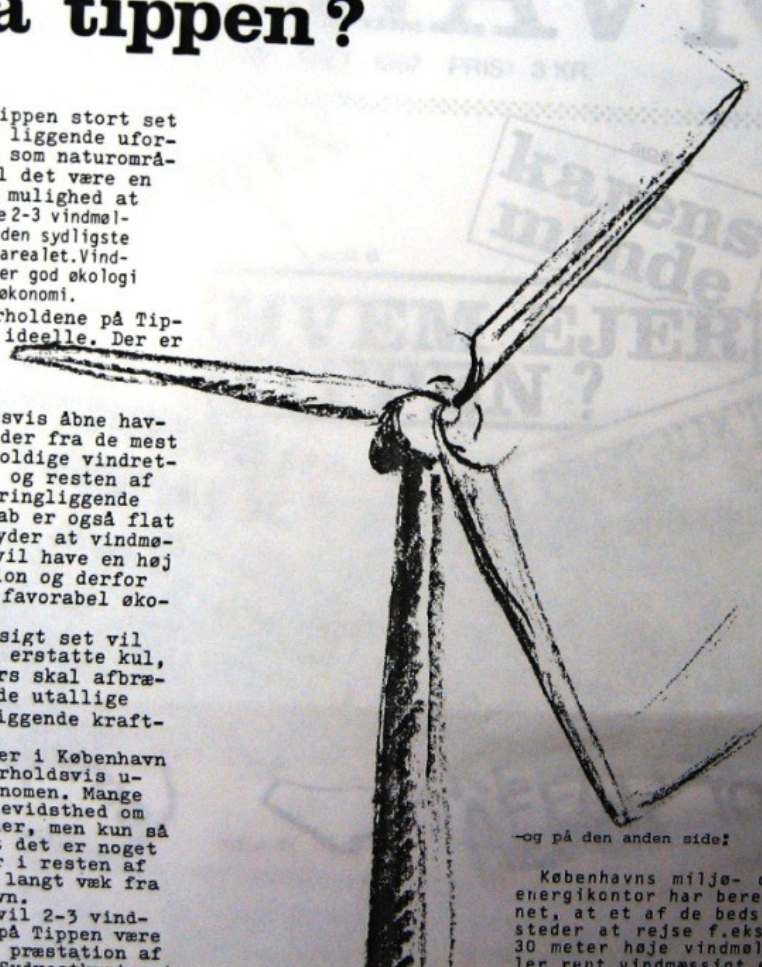
Vindmøller på tippen?

Hvis Tippen stort set bliver liggende uforandret som naturområde, vil det være en oplagt mulighed at placere 2-3 vindmøller på den sydligste del af arealet. Vindmøller er god økologi og god økonomi. Vindforholdene på Tippen er ideelle. Der er

forholdsvis åbne havoverflader fra de mest energiholdige vindretninger, og resten af det omkringliggende landskab er også flat. Det betyder at vindmøllerne vil have en høj produktion og derfor også en favorabel økonomi.

Miljømæssigt set vil møllerne erstatte kul, der ellers skal afbrændes på de utallige omkringliggende kraftværker.

Vindmøller i København er et forholdsvis ukendt fænomen. Mange har en bevidsthed om vindmøller, men kun så langt at det er noget der sker i resten af landet, langt væk fra København. Derfor vil 2-3 vindmøller på Tippen være en stor præstation af folk i Sydvestkvarteret

-og på den anden side!

Københavns miljø- og energikontor har beregnet, at et af de bedste steder at rejse f.eks. 30 meter høje vindmøller rent vindmæssigt er

Idéen er, at interesserede danner et vindmøllelau og hver køber et antal andele. Staten giver et tilskud på 15%, og man får refunderet den statslige elafgift, udover at man naturligvis får betaling for den strøm, man leverer til elværket. Derfor skulle en andel på f.eks. 3.400 kr. (finansieret som banklån over 10 år) efter renter, afdrag og skat give mindst 160 kr. skattefrit pr. år. Herfra skal så trækkes ca. 25 kr. i udgifter til vedligeholdelse.

HSØS er meget begejstret for idéen om vindmøller som ikke-forurenende energiproducenter. Men samtidig har vi været lidt nervøse for den indflydelse 30 meter høje vindmøller kan have på trækfugle. Som bekendt flyver tusindvis af trækfugle hvert år over Tippen til og fra Vestamager.

Skepsissen overfor placeringen blev ikke mindre, da vi erfarede, at Danmarks Naturfredningsforening, OOA, OVE

og Dansk ornitologisk Forening den 26. maj 1987 i en fælles henvendelse til Miljøministeriet opfordrer til, at der vedtages skrappe regler for bygning af vindmøller i nærheden af fredede områder. Dels for at undgå mas-

Vindmøller i København er et forholdsvis ukendt fænomen. Mange har en bevidsthed om vindmøller, men kun så langt at det er noget der sker i resten af landet, langt væk fra København.

Derfor vil 2-3 vindmøller på Tippet være en stor præstation af folk i Sydvestkvarteret og helt sikkert give et meget større sammenhold og lokal stolthed i området. For mange folk i resten af København vil møllerne på Tippet være en enorm opmuntring i en tid hvor alting går meget stærkt og hvor hensyn til natur og miljø

ofte virker meget kaotiske og ikke særligt betryggende på længere sigt.

Københavns Miljø- og energikontor.

På den ene side

-og på den anden side:

Københavns miljø- og energikontor har beregnet, at et af de bedste steder at rejse f.eks. 30 meter høje vindmøller rent vindmæssigt er sydspidsen af Tippet, og har derfor kontakttet HSOS for at få os til at arbejde for oprettelse af et vindmøllelau i Sydhavnen. Ifølge energi- og miljøkontoret vil der, udover de ressourcemæssige besparelser, være en god økonomi ved vindmøller for andelshaverne.

mindre, da vi erfarede, at Danmarks Naturfredningsforening, OOA, OVE

og Dansk ornitologisk Forening den 26. maj 1987 i en fælles henvendelse til Miljøministeriet opfordrer til, at der vedtages skrappe regler for bygning af vindmøller i nærheden af fredede områder. Dels for at undgå masseudryddelse af fugle ved kollision og dels for at undgå på den måde at miskreditere vindmøller.

Ifølge denne henvendelse må der ikke rejses vindmøller i nærheden af raste, yngle eller fourageringspladser netop for en del af de fugle som findes på Tippet og Vestmager.

Ligesom disse organisationer er HSOS en varm tilhænger af vindmøller som sådan og er udmærket klar over de gavnlige virkninger på luftforureningen og lignende, som møller har. Men da forskere endnu ikke har overblik over de eventuelle skadevirkninger møllen kan have f.eks. på Tippets natur, kan HSOS desværre ikke endnu fuldhjertet bakke op om ideen om store vindmøller på Tippet.

Ansja-87